

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

X

ДО
ДОЦ. Д-Р АТАНАС СЛАВОВ
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

ДОКЛАД

ОТ

ГЕОРГИ НИКОЛОВ – ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

ОТНОСНО: Проект на Наредба за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Предлагам на Вашето внимание проект на Наредба за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари, със следните мотиви:

1. Причини, които налагат приемането на предложения проект на Наредба за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари:

С поредица от изменения в Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) бяха предвидени законодателни промени, насочени към създаване на ефективни механизми за идентифициране на лицата, които предоставят услуги по дружествено управление, включително задължение за вписването им в публичен регистър към министъра на правосъдието и на адекватни процедури за проверка на служителите, ангажирани в предоставянето на услуги по дружествено управление (напр. адвокати, счетоводители, данъчни съветници и др.). С въведените в ЗМИП промени се създава задължение за вписване в публичен електронен регистър към министъра на правосъдието на лицата, извършващи дейности по чл. 4, т. 16 от ЗМИП по занятие. По този начин се постигат в по-висока степен заложените в Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за

изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС (Директива 2018/843) цели, както и съответствие със стандартите на FATF. Създаването на новия регистър ще осигури по-голяма прозрачност, достоверност на публикуваната информация, както и възможност за своевременно установяване на несъответствия и респ. ефективното им отстраняване.

Съгласно чл. 9б, ал. 1 от ЗМИП за извършване на дейности по чл. 4, т. 16 по занятие е необходимо лицето да бъде вписано в публичен електронен регистър към министъра на правосъдието, а съобразно ал. 8 условията и редът за вписване и заличаване в публичния електронен регистър се определят с наредба на министъра на правосъдието. Съгласно § 60, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗМИП (обн., ДВ, бр. 84 от 6 октомври 2023 г.) в срок до четири месеца от влизането в сила на този закон министърът на правосъдието издава наредбата по чл. 9б, ал. 8.

С предлагания проект на наредба се определят условията и редът за вписване в публичния регистър по чл. 9б от ЗМИП на лицата, които по занятие предоставят следните дейности по чл. 4, т. 16 от ЗМИП:

а) адрес на управление, адрес за кореспонденция, офис и/или други сходни услуги за целите на регистрацията и/или функционирането на юридическо лице или друго правно образувание;

б) услуги по учредяване, регистриране, организиране на дейността и/или управление на търговец или на друго юридическо лице, или друго правно образувание;

в) услуги по доверително управление на имущество или на лице по буква "б" включително:

аа) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността директор, секретар, съдружник или друга сходна длъжност в юридическо лице или друго правно образувание;

бб) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността доверителен собственик - в случаите на тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост;

вв) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността номинален акционер в трето чуждестранно юридическо лице или друго правно образувание, различно от дружество, чиито акции се търгуват на регулиран пазар, спрямо което се прилагат изискванията за оповестяване в съответствие с правото на Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти.

В проекта на наредба са описани изискуемите документи и производството по вписване в публичния регистър на лицата, които по занятие извършват дейностите по чл. 4, т. 16 от ЗМИП. Предвидени са правила за промяна на обстоятелствата, които са вписани в регистъра, както и условията и редът за заличаване на вписването. С преходните и заключителните разпоредби се задължават всички лица, които по занятие извършват дейностите по чл. 4, т. 16 от ЗМИП, да подадат заявление за вписване в регистъра по чл. 9б от ЗМИП в двумесечен срок от влизането на наредбата в сила. С оглед на техническата реализация по изграждането на регистъра, е предвидено наредбата да влезе в сила един месец след обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

В приложения към проекта на наредба са въведени образци на заявлението за вписване в публичния регистър на лицата, които по занятие извършват дейностите по чл. 4, т. 16 от ЗМИП, на издаваното от Министерството на правосъдието удостоверение за вписване, на заявлението за промяна на вписаните обстоятелства, както и на заявлението за заличаване от регистъра.

Заявлението за вписване в регистъра ще се подава по електронен път посредством електронна административна услуга, която ще бъде достъпна на интернет страницата на Министерството на правосъдието и ще се подписва с електронен подпис или друго средство за електронна идентификация по смисъла на §1, т. 44 от допълнителните разпоредби на Закона за електронното управление.

Проектът на наредба предвижда обработката на подадените заявления да се извършва от служители по регистрацията. Служителят по регистрацията извършва вписване в регистъра в

срок от 14 работни дни от подаване на заявлението и придружаващите го документи, когато заявлението отговаря на условията по чл. 6 и 7. В случай че заявлението за вписване не отговаря на изискванията, служителят по регистрацията ще указва на заявителя чрез посочения от него електронен адрес да отстрани установените недостатъци в срок от 10 работни дни.

За целите на функционирането на регистъра проектът предвижда служебен обмен на данни с регистър БУЛСТАТ и Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

2. Цел на проекта на Наредба за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари:

С издаването и влизането в сила на наредбата се цели да се осигури изпълнение на разпоредбата на чл. 9б от ЗМИП. В резултат от издаването и прилагането на наредбата ще се предостави на обществеността достъп до информация за лицата, които по занятие извършват дейностите по чл. 4, т. 16 от ЗМИП. Със създаването на нов регистър към министъра на правосъдието за извършване на дейностите по чл. 4, т. 16 ще бъде предвиден ефективен механизъм за идентифициране на лицата, предоставящи услуги по дружествено управление, което ще повиши ефективността на контрола по прилагането на мерките за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма от страна на компетентните надзорни органи.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба.

Проектът на акт предвижда регистърът да се води от министъра на правосъдието. Вписванията в регистъра ще се извършват от служители по регистрацията, определени със заповед на министъра на правосъдието.

За изпълнение на дейностите, свързани с администрирането и поддържането на регистъра, е необходимо одобряване на допълнителни средства по бюджета на Министерството на правосъдието.

В хода на бюджетната процедура за 2024 г. бяха отправени искания към министъра на финансите за финансовото и административното осигуряване на дейностите по вписването в публичния електронен регистър на лицата, които по занятие извършват дейностите по чл. 4, т. 16 от ЗМИП. По същество това е регистърно производство, което изисква преглед на документи, даване на указания за отстраняване на нередовности, производство по вписване в електронния публичен регистър, производство по промяна на вписани обстоятелства, както и условия и ред за заличаване на вписани лица от регистъра. Това от своя страна изисква висококвалифицирани експертни познания и добро познаване на законовата и подзаконова нормативна уредба.

В тази връзка е необходима допълнителна щатна численост от шест човека, които да изпълняват дейност, подобна на тази на длъжностни лица по регистрацията или длъжностни лица по вписванията, като за целите ще се изисква юридическо образование от експерти с висока квалификация.

В чл. 9б, ал. 9 от ЗМИП се предвижда за вписването в регистъра да се събират такси по тарифа, одобрена от Министерския съвет. В тази връзка е разработен и проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието. Финансовото въздействие на приходите от таксите за вписване в регистъра, както и разходите за кадровото обезпечаване на дейностите по вписване в регистъра ще бъдат отразени във финансовата обосновка към проекта на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието.

4. Очаквани резултати от прилагането на проекта на Наредба за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари:

Очаква се приемането на предложения нормативен акт да има значително положително въздействие върху ефективността на дейностите на държавните органи и институции в областта на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Дейността на компетентните институции ще бъде повлияна положително и от предвиждането на ефективни механизми за идентифициране на лицата, които предоставят услуги по дружествено управление. С вписването на тези лица в публичен регистър се постига съответствие със заложените в Директива (ЕС) 2018/843 цели, както и съответствие със стандартите на FATF.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

С проекта на наредба не се въвеждат изисквания на европейското законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право.

С оглед на гореизложеното Ви предлагам да бъде издадена Наредба за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

На основание чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове предлагам проектът на наредба да бъде публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 30-дневен срок за предложения и становища по проекта.

В съответствие с чл. 7з, ал. 1 от Закона за електронното управление, проектът на наредбата и настоящия доклад следва да бъде изпратен за съгласуване с Министерството на електронното управление.

Предлагам също така проектът да бъде изпратен за съгласуване и със следните заинтересувани ведомства и организации: Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Държавна агенция „Национална сигурност“, Висшия адвокатски съвет и Националната асоциация на счетоводителите и счетоводните предприятия.

X

ГЕОРГИ НИКОЛОВ
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР